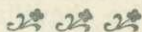

„Litisiló“-val vannak padozva az első, második és harmadik osztály szalon és disztermei, társalgói, tornatermei stb. Angliában különösen kórházakban, gyárakban, iskolákban, színházakban stb. vált be, mert egészségügyi és tisztasági szempontból sokkal megfelelőbb minden egyéb anyag alkalmazásánál. Különbféle minőségben és sokféle diszes kiállításban készítik s a négyszögméterenkénti burkolási költség állítólag 6 koronába kerül.

Nincs okunk azonban arra, hogy a technika fejlődése miatt a fának mint építő és ipari anyagnak térvészésétől féljünk. Az őstermészet nyújtotta faanyag alkalmazhatósága bizonyos mérvben eltolódhatik, de meg nem szűnik soha.

Figyeljük csak meg a manapság épülő modern házóriásokat, amelyek az építőanyagok összeválogatása szempontjából bámulatos raffinaltsággal épülnek s ime mit látunk, azt, hogy a modern csementtömbök elkészítéséhez, mintázásához nagymennyiségű szelvényáru igényeltetik, hogy ezeknek a modern épületkolosszusoknak felépítéséhez egész állványerdő, egész halmaz pallódeszka stb. szükséges s hogy az épületek belső felszerelésénél számos olyan alkalmazásra talál a fa, ahol eddig az emberek szerényebb igényei mellett nem talált helyet.

Halálozás. *Hám* Ferencz hercegi urad. erdőmester, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja, folyó évi augusztus hó 22-én Csurgón elhunyt. Béke hamvaira!

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A Coburg hercegi erdészeti tisztikarnál *Wolfrám* Sándor erdőmérnök Pusztateplicskéről (Hont m.) Garamszécsre (Gömör m.), *Szathmáry* Lajos segéderdőmérnök Pusztavacsról (Pest m.) Pusztateplicskére, *Holman* Jenő erdőmérnökjelölt segéderdőmérnökké történt kinevezése mellett Királyhegyaljáról (Gömör m.) Gömörpusztamezőre fűrészkészelőnek helyeztetett át; *Plenczner*

Frigyes végzett főiskolai hallgató a királyhegyaljai erdőhivatalhoz erdőmérnökgyakornokká nevezetett ki.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Berecz János* m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Csíkszeredáról Eperjesre erdőgondnoknak.

Nagy Imre selmeczbányai főiskolát végzett hallgató a gróf Hadik-Barkóczy-féle hitb. erdőhivatalhoz, Varannóra erdőmérnökgyakornokká nevezetett ki.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Lotterhof Márton* m. kir. erdőmérnökjelölt állásáról történt lemondását elfogadta.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

A jogtalan legeltetés, ha az okozott kár 60 K-t meghalad és a Btk. 421. §-ában meghatározott vagyonrongálás tényálladékához megkivánt szándékosság nem állapítható meg, a bíróság által, ha nem is vagyonrongálás vétségeként, de mint az erdőtörvény 100. §-a alá eső erdei kihágás bírálendő el. Sérti a törvényt az a kijelentés, hogy a jogtalan legeltetés abban az esetben, ha az gondatlanságból történt és az okozott kár a hatvan koronát meghaladja, nem képez büntetendő cselekményt. (Határozat a jogegység érdekében.)

(Curia 1912 április 23. 2953/1912. sz. a. I. Bt.)

A kir. Curia: A koronaügyész perorvoslata alaposnak találtatván, kimondatik, hogy a gy—i kir. törvényszék ítéletével megsértette a törvényt annyiban, amennyiben kijelentette, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cikk 100. §-a alá eső jogtalan legeltetés abban az esetben, ha az gondatlanságból történt és az okozott kár a 60 koronát meghaladja, nem képez büntetendő cselekményt s amennyiben vádlottat az ellene erdei kihágás miatt emelt vád alól a jelzett kijelentésre alapított indokokból felmentette.

Jelen határozat a felekre nézve nem bír hatályal.

Indokok: B. W. F. obrázsai nagybirtokosnak panasza szerint M. M. oláh-csesztvei juhásztor 1910. évi június hó 14-én az őrizetére bízott 369 darab juhot a feljelentő tulajdonát képező Oláhcsesztve község határában az „in loasta” nevű dűlőben fekvő kétéves ákáczos erdejébe beengedte és ott mintegy három-

negyed kat. hold területen a fiatal ákáczcsemetéket tönkretette, amiből feljelentőnek az erdőgondnok becslése szerint 225 K kára származott.

A balázsfalvai kir. járásbírótság 1911. évi május hó 22-én 1910. B. 484/19. sz. alatt hozott ítéletével megállapítván, hogy M. M. vádlott a juhokat a feljelentő hat éven aluli ákáczosában gondatlanságból legeltette, ennek alapján vádlottat az 1879: XXXI. t.-cikk 69. §-ának *b)* pontjában meghatározott erdei kihágásban bűnösnek nyilvánította és ezért az idézett törvény 100. §-ának második, illetőleg utolsó bekezdése értelmében behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra átváltoztatandó 332 K 10 f pénzbüntetésre ítélte el.

Vádlottnak ezen ítélet ellen közbevetett fellebbezésére a gyulafehérvári kir. törvényszék 1911. évi augusztus hó 22-én 3525. sz. a. hozott másodfoku jogerős ítéletével a kir. járásbírótság ítéletét a BP. 385. §-ának 1. *a)* és *b)* pontja alapján megsemmisítette és vádlottat az erdei kihágás vádja alól, hivatkozással a BP. 326. §-ának 1-ső pontjára, felmentette.

Indokolja a kir. törvényszék ezt a rendelkezést azzal, hogy az 1879: XXXI. t.-cikk (erdőtörvény) 69. §-ának *b)* pontja szerint erdei kihágást csak az követ el, aki szándékosan vagy gondatlanságból az erdőben legeltet és a kár összege 60 K-t tul nem halad. A vádlottnak tulajdonított cselekmény az okozott 225 K kárra való tekintettel, vagyonrongálást képezhetne ugyan, ha és amennyiben a vádlott terhére szándékosság is bizonyított volna. Minthogy azonban arra nézve, hogy vádlott panaszos vagyonát szándékosan rongálta volna, vádlott tagadásával szemben terhelő adat nem volt megállapítható; ezért őt a vádbeli kihágás vádja alól felmenteni kellett.

A kir. törvényszék ítéletének ebben az indokolásában annak kijelentése foglaltatik, hogy a jogtalan legeltetés, ha az azzal okozott kár a 60 K-át meghaladja, csak abban az esetben és pedig a B.k. 421. §-ába ütköző vagyonrongálás vétségeként büntetendő, ha a legeltetés és a károkozás szándékosan történt; hogy ellenben a jogtalan legeltetés, ha az okozott kár a 60 K-át meghaladja és a legeltetés gondatlanságból történt, egyáltalában büntetendő cselekményt nem képez.

Ez a kijelentés téves és törvényt sértő. Ezen kijelentés támogatására a kir. törvényszék hivatkozik az 1879. évi XXXI. t.-cikk 69. §-ának *b)* pontjában foglalt arra a rendelkezésre, mely szerint a másoknak erdejében elkövetett károsítások erdei kihágást képeznek, ha az okozott kár összege 60 K-t nem halad tul, mely rendelkezés összefüggésben áll ugyanazon törvény 73. §-ában kifejezett szabálylyal, melyhez képest a cselekmény, ha az okozott kár összege 60 K-t felülhalad, a büntető-törvénykönyv értelmében vétséget képez. Ámde az erdő törvény 69. és 73. §-ai, melyek az erdei kihágásokról szóló általános határozatok (II. czim I. fejezet) között foglalnak helyet, nem az itt kérdésben forgó tiltott cselekmények tényálladékát írják körül, hanem összefüggésben a törvény 117. és következő §-aival, a bíraskodásra hivatott hatóságok

hatáskörének megállapítása szempontjából állítják fel a 60 K-t mint olyan értékhatárt, mely a közigazgatási hatóság hatáskörét a bíróságok hatáskörétől elválasztja.

A büntető cselekmények meghatározását a különös határozatok tartalmazó II. fejezet *A)* és *B)* pontjaiban felsorolt rendelkezések foglalják magukban s ezekre a törvény 69. §-a hivatkozik is akkor, midőn a cselekményeket a kárnak 60 K-t meg nem haladó összegére való tekintettel kihágásoknak nyilvánítja.

Már pedig az erdőtörvénynek az erdei kártételekről szóló 100. §-a világosan megállapítja, hogy az, aki oly erdőben, melyben a legeltetésre nincs joga, szándékosan vagy gondatlanságból legeltet, az okozott kár és esetleg hajtópénz megtérítésen felül az ott meghatározott mértékben kiszabandó pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezek szerint a törvény a másnak erdejében való jogtalan legeltetést bűn etendőnek nyilvánítja, tekintet nélkül arra, hogy a jogtalan legeltetés szándékosan vagy gondatlanságból történt, valamint tekintet nélkül arra, hogy az okozott kár a 60 K-t meghaladja vagy sem.

Az utóbbi körülmény csak annyiban bír jelentőséggel, amennyiben a kárnak 60 K-t meghaladó összege a bíróság hatáskörének megállapítását eredményezi.

Igaz ugyan, hogy a jogtalan legeltetés a Btk. 421. §-a alá eső vagyronrongálás vétségeként csak akkor büntethető, ha az szándékosan történt, mert a Btk. idézett §-a szerint az ott körülírt vétség egyik lényeges alkatelemét a cselekmény szándékossága képezi; ebből azonban korántsem következik, hogy a jogtalan legeltetés, ha az okozott kár a 60 K-t meghaladja, az erdőtörvény 100. §-ának világos rendelkezése ellenére büntetlen maradjon azért, mert gondatlanságból történt. A törvényhozóról nem is tételezhető fel, hogy ugyanakkor, midőn a gondatlanságból elkövetett jogtalan legeltetést büntetendőnek mondja, habár az okozott kár 60 K-t nem halad túl, a cselekményt büntetlenül akarta volna hagyni abban az esetben, ha a kár az említett összegnél nagyobb.

Ezekből folyik, hogy a jogtalan legeltetés, ha az okozott kár 60 K-t meghalad és a Btk. 421. §-ában meghatározott vagyronrongálás tényálladákhöz megkívánt szándékosság nem állapítható meg a bíróság által, ha nem is vagyronrongálás vétségeként, de

mint az erdőtörvény 100. §-a alá eső erdei kihágás bírálandó el, hogy tehát vádlott a jelen esetben a törvényszék ítéletében felhozott indokból csak a törvény megsértésével volt felmenthető.

Ezeknél fogva a koronaügyés perorvoslatát alaposnak felismerni és a törvénysértést megállapítani kellett.

Annak kimondása, hogy a jelen határozat a felekre nézve nem bir hatálylyal, a BP. 442. §-ának utolsó bekezdésén alapul.

II.

Az 1900 : XVI. t.-cz. 8. §-ában körülírt kötelező biztosítás alá csak azok az erdőőrök és erdőszolgák esnek, akik az 1907 : XLV. t.-cz.

1. §-a alapján gazdasági cselédeknek tekintendők.

(Földmivvelésügyi miniszter 1911. évi 40375. sz. határozata.) Fölterjesztésére értesitem az erdőhivatalt, hogy az 1900. évi XVI. t.-cz. 8. §-ában körülírt kötelező biztosítás alá csak azon erdőőrök (erdővédek) és erdőszolgák esnek, akik valamely magánegyén javára szerződésileg megállapított bér mellett legalább egy hónapon át folytonos szolgálatokat teljesítenek és ennél fogva a gazdasági cselédnek az 1907 : XLIV. t.-cz. 1. §-ában meghatározott fogalma alá sorolandók. Azon erdőőrök (erdővédek) és erdőszolgák pedig, akik szolgálati szempontokból külön törvényes szabályoknak vannak alávetve, nem tartoznak az 1900 : XVI. t.-cz. alá és ez okból a gazdasági cselédek összeírásánál figyelmen kívül hagyandók.

III.

Az erdőmunkásokat szerződtető vállalkozó az 1900. évi XXVIII. t.-cz. 37. §-a értelmében a munkásoknak, illetve napszámosoknak szerződésből eredő követeléseikért közvetlenül felelős.

(Földmivvelésügyi miniszter 1911. évi 81925. sz. határozata.) K. V. és társainak K. K. és H. Gy. budapesti cégek ellen az 1900. évi XXVIII. t.-cz. alapján indított bérkövetelési ügyében hozott másodfoku véghatározatait az 1907. évi XLV. t.-czikk 62. §-a alapján felülbíráltam és ennek eredményéhez képest az ezen ügyben hozott első- és másodfoku véghatározatot feloldom és az elsőfoku hatóságot az ügynek újabb szabályszerű tárgyalására s a kifejendőkhöz megfelelő új, szabályszerű véghatározat hozatalára utasítom. Ilyen értelemben kellett határoznom a következő okokból: a) Mindenekelőtt megállapítandó, hogy a panaszosok mint munkások, vagy mint napszámosok teljesítették-e az elvállalt munkát és hogy a bérkövetelés alapját képező munkaszerződés az 1909. év XXVIII. t.-cz. 6—9. §-ainak megfelelő, illetőleg ha a panaszosok mint

napszamosok fogadtattak fel, az idézett törvény 25. §-ának második és 45. §-ának utolsóelőtti bekezdésében megjelölt eset nem forog-e fenn? b) Ha a munka-, illetve napszámberszerződés a törvényszerű követelményeknek megfelel, további megállapítás tárgyává teendő, kik a szemben álló felek s ezek szabályszerűen megidézendők? c) A megejtett eljárás során a panaszosok követelésükkel K. K. és H. Gy. cégek ellen léptek fel s az alsófoku véghatározatok a nevezett cégeket el is marasztalták, holott a tárgyalási adatok szerint a panaszosokat H. L. fogadta fel mint vállalkozó, aki mint ilyen az 1900. évi XXVIII. t.-cz. 37. §-a értelmében a munkásoknak, illetve napszamosoknak szerződésből eredő követeléseikért közvetlenül felelős.

A másodfoku véghatározat a munkaadókat is vállalkozóknak minősítette anélkül, hogy egyrésztől a cégek és H. L. között levő szerződéses viszonyt, másrésztől a H. L. és a panaszos munkások között fennálló szerződéses viszonyt vizsgálat és hatósági megállapítás tárgyává tette volna. Mindezek figyelembe vételével az elsőfoku hatóság az új tárgyalást és bizonyítási eljárást az 1900. évi XXVIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 36691/991. eln. sz. a. kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet alapján alkalmazandó 2000/898. eln. számú munkásügyi eljárási szabályzat rendelkezéseinek szigorú betartásával ejtse meg s hozzon új véghatározatot.

24 24 24

KÜLÖNLEGESEN